

יצירתיות בהוראה: מורה ותלמיד בעולם משתנה / עטרה איזקסון

ירושלים: כרמל, 2021

תוכן העניינים

מבוא

- 1 מה קורה במערכת החינוך?
- 2 סטנדרטיזציה ויוזמות נגדיות
- 3 הוראה ולמידה אז והיום
- 4 לימודים דרך הזום בימי הקורונה
- 5 המאפיינים הרצויים של בית הספר
- 6 הלומד החדש
- 7 מה בין מורה לתלמיד?
- 8 השפעה או סמכות
- 9 משוב ותגובת המורה
- 10 הישגים, מדידה והערכה
- 11 הרציונל של הספר

חלק ראשון: יחסי מורה–תלמיד

א. מיהו המורה הטוב?

ב. עשרת הדיברות להידברות

- 1 מקצועיות
- 2 חוויה
- 3 אכפתיות
- 4 עקביות
- 5 גבולות ברורים
- 6 אהבה
- 7 אמפתיה
- 8 כבוד ואמון ביכולת
- 9 חיזוק
- 10 הדדיות

ג. שיטות שמעודדות דיאלוג

- 1 מודל של שיקוף
- 2 נימוק ואלטרנטיבה
- 3 מכתבי משוב
- 4 האופצייה
- 5 האורח
- 6 העיתונאי
- 7 החיסון
- 8 העקיפה

9 הדייג

10 גיבוש הכיתה

ד. טיפול בבעיות משמעת

1 גרעין מפריע

2 שיחה זה שניים

3 תנועת המורה בכיתה

4 ילד סרבן ("לא רוצה")

5 טכניקת ויליאם גלסר

6 תיק עזרה ראשונה

7 החדרת הָרְגַל למידה בשיטת המודלינג

8 מצב או אישיות

9 מניעת אלימות

10 העצמת התלמיד

ה. נהלים יעילים ומיטיבים

1 אקלים כיתה

2 מערך שיעור מובנה

3 סדר הישיבה

4 הרגלי עבודה

5 עירור מוטיבציה

6 אחריות עמיתים

7 הוראה דיפרנציאלית

8 פלאפונים

9 תגובת המורה

10 עונשים

ו. הורים ומורים

1 מעורבות הורים בחינוך הבית-ספרי

2 סוגי הורים

3 סימולציה של מפגשים

(א) הנחיות להורה ולמורה (טיפוס א)

(ב) הנחיות להורה ולמורה (טיפוס ב)

(ג) הנחיות למנהלת ולמורה

ז. מורה-מנהיג

1 המורה שזוכרים אותו

2 פילוסופיית ההוראה של מורה-מנהיג

(א) מהי המטרה?

(ב) עמידה בזמנים

(ג) להתחיל ללמד מייד

(ד) לראות את האחר

(ה) חוויה

(ו) מצגת – איד?

(ז) מהי המטרה?

3 שני סיפורים מאלפים

(א) סיפור השעון

(ב) המורה של טדי

חלק שני: מהי יצירתיות?

א. הילד הקטן

ב. מאפייני האדם היצירתי

1 תפיסה יצירתית

2 דפוסי חשיבה

3 פיתוח חשיבה

4 מבחר אינטליגנציות

5 שלבי התהליך היצירתי

6 טכסיסי חשיבה

(א) חיבור/איחוד

(ב) חלוקה

(ג) הכפלה

(ד) שבירת הסימטרייה

(ה) עקרון ההיפוך

(ו) הוספת ממד

(ז) צמצום

(ח) שינוי זווית

7 ששת כובעי החשיבה – דה בוונו

8 כיתה הפוכה

9 שיטת הוראת עמיתים – אריק מאזור

10 שינוי מרחבי הלמידה

11 הערכה של תהליך הלמידה

12 לומד עצמאי – סוגטה מיטרה

ג. הוראה קונסטרוקטיביסטית

1 שיעור היסטוריה

2 שיעור מדעים

3 שיעור ספרות

4 שיעור מוסיקה

5 שיעור גאוגרפיה

ד. המשחק ככלי יצירתי

1 משחקי היכרות

2 משחקי רב ברירה

3 משחקים בתחומי דעת שונים

(א) היסטוריה

(1) תרבות בשירות תעמולה במשטר הנאצי

(2) חיי יום-יום בגטאות

(ב) מוסיקה

(1) וריאציות יצירתיות לכיתות ד-ו

(2) שיעור נגינה בקבוצה לתלמידי כיתות ד-ו

(3) תולדות מוסיקת הג'אז לכיתות ט-י

(ג) אנגלית

(ד) כישורי חיים

(1) לכיתות ז-ח

(2) כישורי חיים לכיתות ד-יב

(3) כישורי חיים לכיתות תיכון

(ה) תקשורת: מותגים ושיווק לכיתות תיכון

(ו) סוציולוגיה: תרבויות וזהויות בחברה הישראלית לכיתות תיכון

(ז) אזרחות: חשיבה ביקורתית על תופעות חברתיות אקטואליות

(ח) חשיבה מתמטית

(ט) ביולוגיה: חדר בריחה

ה. ניתוח טקסט באמצעים יצירתיים

1 שיעור ספרות: כתוב בעיפרון בקרון החתום

2 שיר פטרויטי מאת רוני סומק

3 שיעור תנ"ך

ו. רעיונות מניעי למידה

1 למידה אינטר-דיסציפלינרית

2 תרגילים בחשיבה יוצרת

אפילוג

ביבליוגרפיה

מפתח